



LAISVĖ—LIBERTY LITHUANIAN DAILY 110-12 Atlantic Avenue Richmond Hill 19, L. I Telephone VIRginia 9-1827 PRICE 5c A COPY

LAISVĖ—LIBERTY METAMS PRENUMERATA: Jungtinėse Valstijose \$8.00 Dalyje Queens apskrityje \$9.00 Kanadoje \$9.00 Kitur užsienyje \$10.00 Pavienio egzemplior. kaina 5 c.

No. 166 Richmond Hill 19, N. Y., Penktad., Rugpiūčio (August) 26, 1955 Metai 44-tieji, Dienraščio 36-tieji.

# Unijos padeda nuo potvynio nukentėjusiems

## Čekoslovakija sumažins savo karines jėgas

Praga. — Pragos radijas skelbia, kad Čekoslovakija nutarė sumažinti savo karines pajėgas 34,000 vyrų, kas reiškia, bent ant trijų divizijų. Dabar Čekoslovakija turinti apie 230,000 vyrų po ginklu. Sumažinimas busias pravestas iki gruodžio 28 dienos. Panašiai kaip Tarybų Sąjunga, kuri sumažina savo karines pajėgas ant 640,000 žmonių, Čekoslovakija paskelbė, kad ji tai daro dėl pagerėjusios tarptautinės padėties. Prago radijas sako, kad visi demobilizuotieji kariai sau ras vietas dirbtuvėse, farmose ir mokyklose.

## Guatemalos pogrindžio K. P. vadas policijos areštuotas

Guatemalos Miestas. — Fašistinės valdžios policija suėmė B. A. Manzoną, Guatemalos pogrindinės Darbininkų (Komunistų) partijos vadovą. Manzonas yra jaunas 30 metų vyras. Tuoj po sukilimo jis perėmė į pagrindį nuėjusios partijos vadovybę, iki šiomis dienomis, greičiausiai keno nors išduotas, pateko į policijos rankas. Bijoma, kad fašistai ji nuteis mirtin.

## "Amerikos balsas" perdavė tarybinio svečio žodžius

Washingtonas. — Amerikos Balsas (Voice of America), kuris paprastai perduoda anti-sovietinę propagandą, ši trečiadienį perdavė savo rusų kalbos programoje kalbą, kurią pasakė Mackevičius, tarybinės žemės ūkio delegacijos pirmininkas. Mackevičiaus kalba buvo iš anksto užrekorduota juostelėje. Savo kalboje Mackevičius trumpai atpasakojo Tarybų Sąjungos žmonėms apie savo įspūdžius šioje šalyje.

## Vėliausios žinios

Maskva. — Sen. Ellenderis, demokratas iš Louisianos, kuris čia dabar lankosi, pareiškė, kad pasikeitimai vizitais tarp Amerikos ir Tarybų Sąjungos žmonių yra labai geras dalykas. Jis sakė, kad AFL vadas Meany, kuris stoja prieš tokius pasikeitimus, daro klaidą. "Tie, kurie čia atvyksta, pradeda matyti dalykus kitokioje šviesoje," sakė Ellenderis.

Washingtonas. — Aviacijos viršininkas N. Twining sako, kad Sovietai mus pralenkė karinių orlaivių statyboje.

Washingtonas. — Naujas uraganas, šis pavadintas "Edith," vystosi toje pačioje srityje Atlante ir Karibuose, iš kur pas mus atėjo Connie, Dianne ir kiti ankstyvieji uraganai.

New Yorkas. — Deborah Landy, kurios sūnus negavo laivyno karininko laipsnio dėl jos praeities, ir kuri dabar šaukiama kongresinio neamerikinio komiteto, padarė pareiškimą spaudai. Ji sako, kad jos kamantinėjimas yra nežmoniškas ir žiaurus žingsnis, kurio ji nesitikėjo.

Philadelphia. — Prez. Eisenhoweris pasakė kalbą advokatų suvažiavime. Jis ragino neperkainuoti "pro-ženevinės atmosferos," tai yra, nebūti perdaug optimistiškais. New York "Times" bendradarbis Reston sako, kad Eisenhowerio administracija dabar bandysianti pasukti ratą atgal, kiek sumažint draugiškumo Sovietams nuotaiką, kuri auga šioje šalyje.

Maskva. — Sovietai laimėjo svarbias europietiško futbolo rungtynes prieš V. Vokietijos rinktinę. Iš Vokietijos su komanda buvo atvažiavę 1,500 stebėtojų.

Washingtonas. — Teisingumo departamentas skelbia, kad per 21 mėnesį išleido \$43,000, kad apmokėtų 47 liudininkams šnipams prieš pažangiečius. Daugiausia pinigų susižarstė John Lautneris, kuriam teko \$16,000.

Chicago. — UPWA CIO, stokjardų darbininkų unijos lokalai užgyrė planą sukelti vieno su puse milijono dolerių streiko fondą. Kiekvienas unijistas į tą fondą sudės po \$5.

New Yorkas. — Pašalintieji iš kailiasiuvių unijos pažangieji vadaai kelia nuomonę lokalių susirinkimuose, kad, nepaisant skirtumo atsinešime į AFL įsakymus, vienybė lokaluose turi būti palaikyta.

Chicago. — Katalikų kunigas Robert Simon buvo planavęs sukelti pinigų savo bažnyčiai, nušokdamas nuo 115 pėdų aukščio bokšto į Michigano ežerą. Tai jau ne pirmas kartas, kaip šis sportiškas kunig. tokiu būdu sukelia fondus. Bet šiuo kartu arkivyskupas įsimašė ir jam uždraudė šokti.

## Auto darbininkų unija įteikė \$100,000, vėliau duos daugiau

Detroitas. — UAW-CIO, auto darbininkų unija, paskelbė, kad ji duoda \$100,000 specialiam CIO komitetui, kuris rūpinasi nukentėjusių nuo potvynio parama. Apskaiciuojama, kad po potvynio bent 50,000 CIO narių liko be darbo, nes jų dirbtuvės ir fabrikai visai išardyti arba laikinai sugadinti.

UAW-CIO skelbia, kad \$100,000 yra tik pradžia, kad didesnės sumos bus duodamos ateityje, kuomet pasidarys aiškiau, kiek ir kur pagalbos reikalinga.

Apskaiciuojama, kad potvyniai sudarė apie tris bilijonus dolerių žalos. Raudonasis Kryžius išleisias pagalbai penkis milijonus.

Darbininkai ypatingai nukentėjo Naugatucko slėnyje Connecticute, kur tūkstančiai likosi be darbo. 2,000 darbininkų liko be darbo Naugatuck Chemical Co., 2,000 Goodrich Sponge Rubber Co. ir t. t.

Farmington upės slėnyje potvynis sulaukė darbą daugelyje mažų metalų dirbtuvių.

## Francūzai be atodairos šauda civilius Š. Afrikos gyventojus

Paryžius. — Apie 100,000 francūzų karių, tarp jų ir Užsienio legijonas, jau kovoja prieš Maroko ir Alžyro nacionalistus. Bet kova vedama ne vien prieš ginkluotus partizanus ir kitus sukilėlius — francūzų karinės jėgos gavo įsakymą "šaudyti pirmiau, statyti klausimus paskui." Miestuose, miesteliuose ir kaimuose francūzai iš kulkošvaizdžių ir šautuvais apšaudo kiekvieną grupę vietinių žmonių, kuri jiems atrodo įtartina. Daugelyje vietų artilerija ir tankai sunaikino istisus kaimus vien dėl to, kad francūzai įtaria gyventojus simpatizose nacionalistams.

Paryžiuje policija konfiskavo komunistų laikraštį "Hamanite," nes jis realistiniai aprašė terorą Š. Afrikoje. Legijonieriai ir policijos žandarai Maroke ir Alžyre ant vietos sušaudo kiekvieną su ginklu suimtą gyventoją, neduodami jiems karo belaisvių teisių. Eilinės armijos kareiviai apsieina kiek švelniau su afrikiečiais, nors karininkai jiems taipgi įsako šaudyti vietoje.

## Karių revoltas Sudane gali pavirsti tikra revoliucija

Khartumas. — Nors dieną anksčiau buvo pranešta, kad Pietinio Sudano sukilėliai-kareiviai baigia pasiduoti, Sudano valdžia dabar skelbia, kad sukilimas plečiasi. Ko daugiau, pranešama, kad sukilimas gali išsivystyti į pilną gyventojų revoliuciją. Jau šiuo momentu dideli Pietinio Sudano plotai nesiranda po Khartumo valdžios kontrole.

Pietinio Sudano gyventojų daugumą sudaro negrai ir negrų-arabų maišytos kilmės žmonės. Šiaurinio Sudano gyventojai daugiausia arabų kilmės. Tai šiauriečiai dominuoja dabartinę valdžią.

## Chicago, III.

Vilnius piknikas, įvykęs rugpiūčio 21-mą, buvo vienas iš geriausiai pavykusių. Publikos nepaprastai daug. Viena rockfordietė sakė, kad iš Rockfordo atvažiavo pilnas busas ir dar keletas automobilių.

Diena buvo gana karštoka, bet pranašo spėjimas, kad vakare busią lietaus, neišsipildė, ir už tai visi skirstėsi normaliu laiku, pilnai užbaigus pikniką.

Plačiau apie pikniką parašysime kitą dieną. Rep.

United States, per year	\$8.00
Queens County, per year	\$9.00
Canada and Brazil, per year	\$9.00
Foreign countries, per year	\$10.00

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

**ATSIPRAŠYTA — BET. . .**

**PATS SEKRETORIUS DULĖS**, lygiai kaip ir Houstono miesto burmistras, pasiskubino atsiprašyti Indijos ambasadoriaus Mehtos, po to, kaip jis ir jo asistentas tame Texaso mieste buvo pasodinti į segreguotą, negrams skirtą, vietą.

Dulles ir kiti mūsų diplomatai bei spauda kartoja skausmingai, kad įvyko "didelė klaida" — Indijos ambasadorius buvo palaikytas už negra. Tie atsiprašėjimai atėjo dėl savaime suprantamos priežasties: kad bent kiek pataisyti, kas pagadinta, kad neleisti tai žiniai nuaidėti po Aziją ir Afriką. Bet tuose atsiprašėjimuose yra daug hipokritiškumo, veidmainiškumo.

Kokia klaida padaryta? Ar klaida tik tame, kad Indijos ambasadorius buvo neatpažintas? Kaip būtų, jeigu jo vietoj būtų buvęs eilinis indas? Ar jis nebūtų segreguojamas mūsų rasistiniuose Pietuose? Bet dar svarbesnis klausimas yra, kaip Dulles, Houstono burmistras ir jiems panašūs atsineša į mūsų šalies gyventojus, negrus? Padaryta klaida, kad Mehta palaikytas negru. Bet, ar ne klaida, ir ne tik klaida, bet ir didžiausias nusikaltimas, segreguoti negrus?

Aiškinimas apie klaidą nieko nepataisys. Indijos ambasadorius pats savo akimis patyrė, kaip rasinė segregacija veikia šioje šalyje. Nei jis, nei Azijos ir Afrikos milijonai nebus patenkinti aiškinimu, kad padaryta klaida. Jie sakys, kad Amerika daro klaidą, skaudžią klaidą, segreguodama milijonus savo piliečių, nes jų oda yra tamsesnė. Čia ne tiek klausimas Indijos ambasadoriaus asmenybės, nors Dulles gal taip mano. Dulles gal mano, kad ambasadorius Mehta jaučiasi užgautas, nes jis buvo palaikytas negru. Ne tame reikalas. Indija solidarizuoja su visomis pavergtomis, tamsiaodėmis tautomis, nors formaliai inčiai priklauso prie baltosios rasės.

Atsiprašymas negelbės — mūsų šalyje toleruojamas rasizmas dar kartą buvo demaskuotas prieš pasaulio akis.

**ORADOURAI AFRIKOJE**

**KIEKVIENAS FRANCŪZAS** dar iki šios dienos užsidega kerštu ir apmąda prieš vokiškus nacius, kai primenamas Oradouro vardas. Tai kaimas-miestelis, kurį naciai sudegino, nužudydami daugumą gyventojų, nes apylinėje jiems teko susidurti su francūziškais partizanais.

Francūzų spauda daug, ir su pamatu, rašė vėliau ir dar teberašo liūdnujų metinių proga apie barbarišką vokiečių kareivių elgimąsi, elgimąsi, kuris daro gėdą tai tautai.

Bet štai mes dabar girdime, kad Ma-

**IVAIRUMAI**

**Atomai ir vėžys**

Suėjo 60 metų nuo to laiko, kai mokslininkai atrado, jog atomo paluiosuota energija turi keistą ir galingą savybę. Toji savybė įgalina tūlos rūšies šviesos spindulius peršviesti kūną. Virš pusšimtis metų praėjo nuo Curies atradimo atominės energijos kitoje formoje. Pavartota prieš vėžį ta energija turėjo gydomąją galią. Ir jau ne už ilgo sueis pora dešimtmečių po fizikos mokslininkų pilnuto sužinojimo, jog jie gali gaminti ir kontroliuoti atominę energiją tokiuose didžiuose kiekiuose, kad galų gale visos kitos energijos formos gali atrodyti menkutėmis ir nusenusiomis.

Akyregyje tų žinių atrodo veik neįtikėtina, kad lig šiol nieko nebuvo padaryta ta linkme. Pranešama, kad tik dabar pirmu kartu bus statomas atominė pajėga gaminantis reaktorius, kuris skiriamas išimtinai tiksliai medikališkiems tikslams. Reaktorių, palyginamai mažą, statys Kalifornijos Universiteto Los Angeles medikališkam centrui. Jį užbaigti ims apie vienerius metus.

Vyriausia reaktoriaus užduotimi bus tyrimas ir bandymai galimybių vartoti atominę energiją gydymui įvairių rūšių vėžio. Į šią sritį dedama daug vilčių pagalbai nuo tokių vėžių, kurie nesiduoda gydomi jokia kitu šiuo tarpu jau žinomu būdu. Lig šiol visi stambieji atominės energijos tyrimai buvo pasukti pagaminimui daugiau ir mirtingesnių bombų. Gydomoji sritis tebeapsiliko vos tik paliesta. Vienok, nežiūrint palyginamai apleisto atominės energijos vartojimo gydymo tikslams, yra atsiekta reikšmingų atradimų, rodančių į galimybę kada nors nukariauti vėžį. Daug į tą tašką vedančių ryšių buvo raportuoti neseniai Washingtono įvykusiame Inter-American radiologijos kongrese. Kongresui buvo pateikti tokie raportai:

**Krūties vėžys**, gal daugiausia bauginantis moteris visur, rodė polinkį pasiduoti gydymui atominė medicina. Specifiškai du Kalifornijos radiologistai, daktarai Bertram V. A. Low-Beer ir H. Glenn Ball, raportavo, kad jie vartojo radioaktyvų fosforuotą isotope (cheminės rūšies)—P32—gydymui 81 lignonės. Jos turėjo krūtyje vėžį. Iš tų 75 šiandien tebėra gyvos. Daleidžiama, kad daugelis kitų išmirs ateinan-

roke ir Alzyre francūzai savo artilerija su žeme sulygino visą eilę kaimų, nužudydami ir ten esančius gyventojus, įskaitant moteris, vaikus, senelius — visai panašiai, kaip naciai Oradoure.

Ar dabar sudreba francūzų tautinė sąžinė? Ar jie nemato palyginimo su Oradoure? Kol kas tik komunistų "Humanite" drįso stipriau pasisakyti prieš tuos barbarizmus. Kairiųjų liberalų "Combat" ir "Franc-Tireur" tik murma ką tai panosėje, o likusioji spauda, įskaitant socialistų "Populaire," tyli arba pritaria žygiui.

Mums atrodo, kad Amerikos darbo uniųjų judėjimas turėtų pasekti Amerikos farmerius ir greičiausioje ateityje pasiūsti savo delegaciją Tarybų Sąjungon, o iš Tarybų Sąjungos tokią pat darbo uniųjų delegaciją pakviesti Amerikon. Deja, mūsų uniųjų vadovybė nė kalbėti apie tai kol kas nenori. Bet juk niekas nestovi ant vietos. Su laiku, reikia tikėtis, turės savo nusistatymą pakeisti ir Amerikos Darbo Federacijos lyderiai.

čiais mėnesiais ar metais, tad per anksli daryti pilnutinę išvadą, sako tie daktarai. Vienok jie užsitikrinę tuo, jog iki šiol gautosios pasėkos patikrina jų tikėjimą, kad radioaktyvus fosforas žymiai padidina galimybę krūties vėžio lignonėms išlikti gyvoms.

**Sirdies ligoje** radioaktyvė iodina, kita "atominė medicina," yra sėkmingai pavartota apraminti po aštrių atakų. Taipgi vartota gydymui thyroid liaukų, įskaitant ir tos liaukos vėžį.

**Vėžiai gelmėse.** Praeityje įgavusieji vėžį kūno gelmėse kaip smegenyse, gimdos kaklelyje, plaučiuose, skilvyje ir žarnose buvo veik be jokios vilties išsigelbėti. Paprastieji švitinimai negalėjo pagelbėti dėl to, kad su jais negalima pasiekti ligos apimtosios kūno dalies be mirtinai pažeidimo prieinamųjų, sveikųjų kūno audinių.

Šiandien yra keli būdai suduoti tose vietose vėžiui su pagalba atominio gydymo. Vienu tų yra vartojimas virš-galingųjų X-spindulių, kuriuos siunčia 20 milijonų voltų X-ray mašinos. Kitu yra vartojimas nepaprastai veiklaus radioaktyvaus cobaltinio izotope (cobalt 60).

Raportuojantieji daktarai sakė, kad nė viena tų priemonių nepasitikrino kaip "stebuklingas" gydytojas, vienok abiejį yra prisidėję išgelbėti tūlas gyvybes ir yra apstabdė vėžius, kurių nebuvo galima apvaldyti jokiais kitokiomis priemonėmis. Pavyzdžiui, aštuoni iš 17 lignonių, kurie buvo gydyti virš-galingųjų X-spindulių būdu buvo skaitomi kaip "sveiki" to raportu teikimo metu. Jie tebegyveno, nors po gydymo buvo praėję nuo 18 mėnesių iki penkerių metų. Keturi iš tų 8 lignonių buvo gydomi nuo įsisenėjusių smegenyse navikų, ir jie tebebuvo gyvi, o kiti trys iš tų 8 grupės buvo raportuoti kaip "sveiki" suėjus ketveriems iki penkerių metų po gydymo.

Kitas svarbus atsiekimas atominės medicinos srityje yra pavartojimas radioaktyvių isotopes diagnozei vėžio jo ankstyviausioje stadijoje. Tie isotopes dažnai parodo vėžį pirm galėjimo jį pastebėti bent kuriuo kitu būdu. Tas žymiai padidina galimybę išgydyti.

**Visi tie faktai**, ar jie parodo atominės medicinos pasiekimus ar nepasisekimą, rodo tai, kad čia yra dirva, iš kurios norint gauti viską, ką įnaini žada, reikia begalinės daugybės sunkaus darbo, sumanau, ryžtingo tyrimo ir kieto pundo pinigų. Tik tuo būdu toje srityje galės parodyti daugiau negu vieną kitą pripuoliamą atsiekimą. Mokslininkai turi būti tam išlavinti, laboratorijos sudėtingai ir iškaistingai įrengtos.

Drąsina ir džiugina tas, kad galų gale padaryta pradžia statymu medikališko atominio reaktoriaus Los Angelese, bet tai yra tik pradžia. Darbo neatliksime, jeigu neatmesime pažiūros į atominę mediciną kaip į labai blogą naikinančiosios atominės pajėgos giminaitę.

Iš Federated Press

**Ar Tamsta Nori, kad Būtų:**

Garantuota metinė alga, prailginta nedarbo apdrauda, pagerinta senatvės pensija, įvesta valdžios kaštais medikalis aptarnavimas? Jei taip, tai stok į Laisvės Prietelių klubą, nes Laisvė, kartu su kita liandies reikalus ginančia spauda, kovoja už tai.

Nebeįrįs  
Visi už  
Pasielgė  
Ne labd:  
Lazdy el

Unite  
America,  
priedus  
neuzr  
astinių  
šiams be  
yra \$29.5  
kategorij  
\$19.80,  
priedo m  
Prieš 1  
ai dar  
ba pasta  
bininkus.

Kailias  
leisėtai  
leisbės  
iš unijos  
gijistų.  
rd, mat  
rotoj u  
Kailias  
na pirmi  
je iškelė  
ty aukšt:  
jizmo šū  
vienas u:

Buvusi  
apsaukta  
Yorko la  
dė tokį  
ty pasim  
prievarta  
Waterfre  
vieną c  
darba at  
Komisi  
kriminali  
Jeigu  
ir nesitai  
komas a  
Kartą iš  
užsidirbt  
ka visą a  
vė ką as  
tymiskai  
Kvijistai

Iš pir  
ėimų ap  
tyvniuose  
tėjusieji  
palikti v:  
pasilyta  
Raudo  
tų panaš  
pirmoji  
yra bra  
negali n  
normalų  
federalės  
Tam ji  
kami tak  
bėti atsi:  
tėjusiems

Ypat  
reikšėsi  
cijoje,  
jaunimo  
nes pr  
Pukuror  
daug k  
i blogą  
mui duo

# KRISLAI

Vegebrijs tie laikai  
Visi už vieną  
Pasielgė žmoniškai  
Ve labdaros užduotis  
Lazdų ekspertai

Rašo V-a

United Steelworkers of America, kovojant už algų priedus dirbantiems fabrikuose, neužmiršo ir tų fabriku raštininių štabo. Baltakalniems bendroji priedų suma yra \$29.50 per mėnesį. Imant kategorijomis, 0 klasė gavo \$19.80, o 16-ji klasė — \$48 mėnesiui.

Prieš porą dešimtmečių boikotai dar galėdavo raštininių štabų pastatyti prieš šapos darbininkus.

Kailiasiuvių unijos nariai teisėtai pasipiktinę AFL viršininkų užmojumi prašalinti unijos vadovybės 13 žymių narių. Į kurių iš jų pažvelgiant, mato vieną žymiausių komitetojų už unijizmą.

Kailiasiuvių unija buvo viena pirmiausių, kuri Amerikoje išskėlė ir per ilgą eilę metų aukštai išlaikė tikrojo unijizmo šūkį: "Visi už vieną, vienas už visus!"

Buvusioji ir dabar esanti apšaukta tokia ir anokia New Yorko laivakrovių unija įvykdė tokį žygį, iš kurio reikėtų pasimokyti visiems. Kai prievarta užkartoji unijai Waterfront komisija atstatė vieną darbininką, sustabdė darbą apie 5,000 darbininkų.

Komisija sakė, kad jis buvęs kriminalistas.

Jeigu jis iš tikro tokiu yra ir nesitaisto, jis turėjo būti laikomas atitinkamoje įstaigoje. Kartą išleistas, jis turi teisę užsidirbti duoną. Nežmoniškai visą amžių kankinti už tai, už ką asmuo jau atbuvo įstatymiskai jam skirtą pabaudą. Unijistai teisėtai jį užtarė.

Iš pirminių spaudos pranešimų apie nukentėjusius potvyniuose atrodo, kad nukentėjusieji eiliniai žmonės bus palikti vargai. Kol kas jiems pasiūlyta tik labdarystė.

Raudonojo Kryžiaus ir kitų panašių įstaigų teikiama pirmoji pagalba nelaimėje yra brangintina. Tačiau ji negali nukentėjusių atsteigti į normalų gyvenimą. Čia jau federalės valdžios užduotis. Tam ji užlaikoma, tam mokami taksai. Ji turėtų pagelbėti atsisteigti visiems nukentėjusiems.

Ypatingas pasidalinimas reikėsi Brooklyno konferencijoje, sušauktoje svarstyti jaunimo problemas. Apskrities prezidentas Cashmore, prokuroras Silver ir tūli kiti daug kalbėjo apie reikalą į blogą kryptančiam jaunimui duoti lazdu.

# So. Boston, Mass.

Lietuvių Piliiečių Klubo piknikas gražiai pavyko. Už tai dėkui darbščioms draugėms P. Žukauskienei, H. Žekonienei, Rauplėnienei, Kazlauskieni. Taipgi ačiū Olgai Šukytei-Gram už pastatėlį ir Kalvelienei už sūrį, kurie davė pelno.

Pavakaryje, saulei leidžiantis, visi dainoriai susibūrė, net ir Dr. Jonas Repšys su žmona prisideda. Ir kad jau užtrauks dainelę po dainelės, rodosi lyg net monteliečių pušynėlis nutilęs klausosi. Šauniau skambėjo dainos, negu Lietuvoje, kai susirinkdavome rokiškėnai, panemumeliečiai ir kamajiečiai prie Ruopiškio ežero palei pušyną avietyne.

## Tai bent lijo!

Daugelis guodžiasi nepaprasta gausa vandens, kuris padarė daug žalos. Žemesnėse vietose pripildė rūsius, apgriovė stubas. Ir worcesteriški 29 Endicott gatvėje svetainė - namas apardytas. Sako, nuostolių būsią virš \$10,000.

Vis tiek rugpiūčio 21 d. Meno Sąjungos piknikas įvyko smagus, nors nekuriuos ir sulaukė nuo atvykimo tik viena diena pirm to sustojęs lietus. Daugeliui radosi nenumatytų darbų, kurie nedelsiant turi būti atlikti.

Aist

## Pittsburgh, Pa.

Komitetas Annos ir Steve Devunich pilietybei apginti išleido lapelį. Jame plačiai apsaiko, kuo buvo, kuo dabar yra Devuničiai. Anna buvo atvežta Kandon 3 metų amžiaus. Steve atvyko jaunystėje. Atėję į metus abu dalyvavo darbininkų ir liaudies judėjimuose čionai ir prieš reakciją jų gimtoje Jugoslavijoje. Gi 1927 m. jie gavo leidimą atvykti į J. V. pastoviam apsigyvenimui ir apsisotojo Pittsburgho priemiestyje.

Devuničiai tuojau po atvykimo pasistengė įsipilietinti. Dėl jų pažangumo, jiems tuomet jau buvo statoma skerspainių, tačiau visoki priekaištai tapo atmesti, jie įsipilietino. Visą laiką uoliai pilietines pareigas ėjo. Vienok 1954 metų gegužės 5-tą pasimota juos nupilietinti. Keisčiausia tas, kad dabar prieš juos vartoja tuos pat argumentus, kuriuos vartojo pirm davimo

Kitokią nuomonę reiškė James McCarthy, Mr. Esrog ir teisėšis Myles Paige. Jie visi dirba valdinėse ar tautinėse skęstančiam varguomenės jaunimui gelbėti įstaigose. Gerai pažindami gyvenančiųjų skurdynuose sąlygas, jie siūlė tas sąlygas taisyti.

pilietybės.

Susidaręs jiems apginti komitetas pareiškė, jog Anna ir Steve Devunich kovoja apginti ne vien tik savo pilietybę, kurią jie brangina. Jie kovoja ir dėl to, kad Teisdarybės departamento puolimas jų pilietybės stato pavojun teises visų piliiečių, čiagimių ir sveturgimių.

Atsišaukime prašo: svarstyti jų apgynimą organizacijoje; prašyti kongresmanų atšaukti Walter-McCarran Akta, taipgi prašo aukų apgynimo iškaščiams.

# Worcester, Mass.

Rekordinis lietus ir baisūs potvyniai; nukentėjo lietuvių įstaiga

Iš priežasties uragano Diane, rugsėjo 18 ir 19 dienomis pylė lietus kaip iš viedro virš 40 valandų be sustojimo. Penktadienį apie pietus mažai kam žinoma upė Blackstone iškilo kaip niekad pirmiau nėra buvę. Webster Square apsėmė 8 iki 10 pėdų. Galima įsivaizduoti, kokioje padėtyje namai ir krautuvės liko.

Biskį į rytus ties Whittall Gugs Co. tos upės tvėnkynys pasiliejo skersai Southbridge gatvę ir virš tilto tvoros grūdams vanduo užliejo Holy Cross kolegijos stadijumą. Vanduo veržiasi strimagalviu, viską pagriebęs neša su savimi: pagalius, žoles, bačkas, išversdamas tvoras, kur pajėgia. Būriai žmonių tėjia stebėtiną reginį. Niekas neatsimena, kad būtų buvę kada pirmiau tiek tvaniško vandens.

Ant rytojaus, rugpiūčio 20 d., pasimojau nuvažiuoti į Millbury gatvę, kur randasi lietuviškas biznis. Tai paprastai apie mylia toľumo, bet šį sykį turėjau atlikti 20 mylių kelionę pasiekimui minėtos gatvės. Ten tik kaukia pumos, šalinančios vandenį iš sklepu, krautuvių.

Susitinku Richardą Janulį. Jis sako, kad Lietuvių svetainės klubas, 29 Endicott St., pilnutinai paskendęs vandenyje — vanduo iki lubų arba lygiai su išlaukio užtvimimu. Apie 2 val. po pietų penktadienį vanduo ūmai prasimušęs iš po grindų, išversdamas jas. Apylinkėj gatvėmis irstosi valtyse.

Lietuvių darbininkų klubui bus dideli nuostoliai.

Kitoje dalyje miesto, kur dirbama didelis projektas pertaisymui Lincoln Sq., pusiau iškasti tuneliai užlieti vandeniu su maurais. Abelnai Worcesteris turės keľioliką milijonų dolerių nuostolių. Bet iš kitur pranešimai sako, kad ten dar blogiau. Southbridge miestelis atkirstas nuo visokio susisiekimo apart radijo. Skelbiama, kad tai istorinis potvynis.

D. J.



LAISVĖ—LIBERTY  
LITHUANIAN DAILY  
110-12 Atlantic Avenue  
Richmond Hill 19, N. Y.  
Telephone Virginia 9-1827  
PRICE 5c A COPY

55

Metai 44-tieji, Dienraščio 36-tieji.

# Jungt. Tautų komitetas svarsto nusiginklavimą

Jungtinės Tautos. — J. T. nusiginklavimo reikalų sub-komitetas atidarė savo sesiją, kad svarstyti, kaip praveisti gyveniman nutarimus, kurie buvo padaryti Keturių Didžiųjų pasitarimuose Ženevoje. Prez. Eisenhowerio patarėjas nusiginklavimo reikalams Stassenas susitiko du kartu su tarybinu atstovu Arkadi Sobolievu ir tarėsi nusiginklavimo klausimais.

Nusiginklavimo komitetas įeina Amerikos J. V., Tarybų Sąjungos, Britanijos, Francūzijos ir Kanados atstovai. . .

## Vėliausios žinios

Washingtonas. — Japonijos užsienio reikalų ministras Šigemitsu konferavo su Dullesu.

Pekingas. — Čia įvyko masinis mitingas, iš kurio telegrama buvo pasiūsta Indijos premjerui Nehru. Telegramoje sakoma, kad kinai pilnai remia Indijos kovą už Goa išlaisvinimą iš portugalų kolonialio jungo.

Paryžius. — Francūzijos kabinetas dar tebėra susiskaldęs Maroko klausimu. Premjeras Faure nori, kad gub. Grandval liktų, o karo reikalų ministras Koenig pasitrauktų.

Johanesburgas. — Rasinė Pietų Afrikos policija suėmė 50 delegatų, kurie dalyvavo bendrame negrų-baltųjų kongrese prieš rasinę segregaciją. Kongrese dalyvavo keli tūkstančiai delegatų.

Santiago. — Čilės valdžia įspėjo, kad 50,000 streikuojančių tarnautojų bus sunkiai nubausti, jeigu jie negrįš darban.

Torrington, Conn. — Tūkstančiai pradėjo gauti skiepus prieš šiltinę Nauguetuko slėnyje, kuris buvo sunkiausiai paliestas potvynių.

Washingtonas. — Aviacijos sekretorius nutarė, kad kareivis Stephen Branzovich iš Youngstown gali likti rezerve ir lankyti mokyklą, nežiūrint fakto, kad jo tėvas kaltinamas komunizme. Anksčiau buvo bandyta šį kareivį pašalinti už jo tėvo "nusikaltimus."

Detroitas. — Chryslerio darbininkai 98 proc. prieš 2 nubalsavo išeiti į streiką, jeigu firma nepatenkins unijos reikalavimų. Unija stato panašius reikalavimus kaip pas Fordą ir G. M. Senasis kontraktas pasibaigia trečiadienį.

New Yorkas. Garsusis britų advokatas D. N. Pritt, buvęs parlamento narys, darbietis, pasveikino Elizabeth Gurley Flynn jos gimtadienio proga.

United States, per year	\$8.00
Queens County, per year	\$9.00
Canada and Brazil, per year	\$9.00
Foreign countries, per year	\$10.00

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

## ATSIPRAŠYTA — BET...

**PATS SEKRETORIUS DULLES**, lygiai kaip ir Houstono miesto burmistras, pasiskubino atsiprašyti Indijos ambasadoriaus Mehtos, po to, kaip jis ir jo asistentas tame Texaso mieste buvo pasodinti į segreguotą, negrams skirtą, vietą.

Dulles ir kiti mūsų diplomatai bei spauda kartoja skausmingai, kad įvyko "didelė klaida" — Indijos ambasadorius buvo palaikytas už negra. Tie atsiprašinėjimai atėjo dėl savaime suprantamos priežasties: kad bent kiek pataisyti, kas pagadinta, kad neleisti tai žiniai nuaidėti po Aziją ir Afriką. Bet tuose atsiprašinėjimuose yra daug hipokritiško, veidmainiškumo.

Kokia klaida padaryta? Ar klaida tik tame, kad Indijos ambasadorius buvo neatpažintas? Kaip būtų, jeigu jo vietoj būtų buvęs eilinis indas? Ar jis nebūtų segreguojamas mūsų rasistiniuose Pietuose? Bet dar svarbesnis klausimas yra, kaip Dulles, Houstono burmistras ir jįms panašūs atsinešė į mūsų šalies gyventojus, negrus? Padaryta klaida, kad Mehta palaikytas negru. Bet, ar ne klaida, ir ne tik klaida, bet ir didžiausias nusikaltimas, segreguoti negrus?

Aiškinimas apie klaidą nieko nepataisys. Indijos ambasadorius pats savo akimis patyrė, kaip rasinė segregacija veikia šioje šalyje. Nei jis, nei Azijos ir Afrikos milijonai nebus patenkinti aiškinimu, kad padaryta klaida. Jie sakys, kad Amerika daro klaidą, skaudžią klaidą, segreguodama milijonus savo piliečių, nes jų oda yra tamsesnė. Čia ne tiek klausimas Indijos ambasadoriaus asmenybės, nors Dulles gal taip mano. Dulles gal mano, kad ambasadorius Mehta jaučiasi užgautas, nes jis buvo palaikytas negru. Ne tame reikalas. Indija solidarizuojausi su visomis pavergtomis, tamsiaodėmis tautomis, nors formaliai inčiai priklauso prie baltosios rasės.

Atsiprašymas negelbės — mūsų šalyje toleruojamas rasizmas dar kartą buvo demaskuotas prieš pasaulio akis.

## ORADOURAI AFRIKOJE

**KIEKVIENAS FRANCŪZAS** dar iki šios dienos užsidega kerštu ir apmąda prieš vokiškus nacių, kai primenamas Oradouro vardas. Tai kaimas-miestelis, kurį naciai sudegino, nužudydami daugumą gyventojų, nes apylinėje jiems teko susidurti su francūziškais partizanais.

Francūzų spauda daug, ir su pamatu, rašė vėliau ir dar teberašo liūdnujų metinių progą apie barbarišką vokiečių kareivių elgimąsi, elgimąsi, kuris daro gėdą tai tautai.

Bet štai mes dabar girdime, kad Ma-

## Atomai ir vėžys

Suėjo 60 metų nuo to laiko, kai mokslininkai atrado, jog atomo paluosuota energija turi keistą ir galingą savybę. Toji savybė įgalina tūlos rūšies šviesos spindulius peršviesti kūną. Virš pusšimtis metų praejo nuo Curies atradimo atominės energijos kitoje formoje. Pavartota prieš vėžį ta energija turėjo gydomąją galią. Ir jau ne už ilgo sueis pora dešimtmečių po fizikos mokslininkų pilnutino sužinojimo, jog jie gali gaminti ir kontroliuoti atominę energiją tokiuose didžiuose kiekiose, kad galų gale visos kitos energijos formos gali atrodyti menkutėmis ir nusenusiomis.

Akyregyje tų žinių atrodo veik neįtikėtina, kad lig šiol nieko nebuvo padaryta ta linkme. Pranešama, kad tik dabar pirmu kartu bus statomas atominė pajėgą gaminantis reaktorius, kuris skiriamas išimtinai tiksliai medikališkiems tikslams. Reaktorių, palyginamai mažą, statys Kalifornijos Universiteto Los Angeles medikališkam centrui. Jį užbaigti ims apie vienerius metus.

Vyriausia reaktoriaus užduotimi bus tyrimas ir bandymai galimybių vartoti atominę energiją gydymui įvairių rūšių vėžio. Į šią sritį dedama daug vilčių pagalba nuo tokių vėžių, kurie nesiduoda gydomi jokia kitu šiuo tarpu jau žinomu būdu. Lig šiol visi stambieji atominės energijos tyrimai buvo pasukti pagaminimui daugiau ir mirtingesnių bombų. Gydomoji sritis tebeapsiliko vos tik paliesta. Vienok, nežiūrint palyginamai apleisto atominės energijos vartojimo gydymo tikslams, yra atsiekta reikšmingų atradimų, rodančių į galimybę kada nors nukariauti vėžį. Daug į tą sąskaitą vedančių ryšių buvo raportuoti neseniai Washingtono įvykusiame Inter-American radiologijos kongrese. Kongresui buvo pateikti tokie raportai:

**Krūties vėžys**, gal daugiausia bauginantis moteris visur, rodė polinkį pasiduoti gydymui atominė medicina. Specifiškai du Kalifornijos radiologistai, daktarai Bertram V. A. Low-Beer ir H. Glenn Ball, raportavo, kad jie vartojo radioaktyvų fosforuotą isotope (cheminės rūšies)—P32—gydymui 81 lignonės. Jos turėjo krūtyje vėžį. Iš tų 75 šiandien tebėra gyvos. Daleidžiama, kad daugelis kitų išmirs ateinan-

roke ir Alžyre francūzai savo artilerija su žeme sulygino visą eilę kaimų, nužudydami ir ten esančius gyventojus, įskaitant moteris, vaikus, senelius — visai panašiai, kaip naciai Oradoure.

Ar dabar sudreba francūzų tautinė sąžinė? Ar jie nemato palyginimo su Oradouru? Kol kas tik komunistų "Humanite" drįso stipriau pasisakyti prieš tuos barbarizmus. Kairiųjų liberalų "Combat" ir "Franc-Tireur" tik murmąką tai panosėje, o likusioji spauda, įskaitant socialistų "Populaire," tyli arba pritaria žygiui.

Mums atrodo, kad Amerikos darbo unių judėjimas turėtų pasekti Amerikos fermerius ir greičiausioje ateityje pasiūsti savo delegaciją Tarybų Sąjungon, o iš Tarybų Sąjungos tokią pat darbo unių delegaciją pakviesti Amerikon. Deja, mūsų unių vadovybė nė kalbėti apie tai kol kas nenori. Bet juk niekas nestovi ant vietos. Su laiku, reikia tikėtis, turės savo nusistatymą pakeisti ir Amerikos Darbo Federacijos lyderiai.

# IVAIRUMAI

čiais mėnesiais ar metais, tad per anksčiau daryti pilnutinę išvadą, sako tie daktarai. Vienok jie užsitikrinę tuo, jog iki šiol gautosios pasėkos patikrina jų tikėjimą, kad radioaktyvus fosforas žymiai padidina galimybę krūties vėžio lignonėms išlikti gyvoms.

**Sirdies ligoje** radioaktyvė iodina, kita "atominė medicina," yra sėkmingai pavartota apraminti po aštrių atakų. Taipgi vartota gydymui thyroid liaukų, įskaitant ir tos liaukos vėžį.

**Vėžiai gelmėse.** Praeityje įgavusieji vėžį kūno gelmėse kaip smegenyse, gimdos kaklelyje, plaučiuose, skilvyje ir žarnose buvo veik be jokios vilties išsigelbėti. Paprastieji švitininimai negalėjo pagelbėti dėl to, kad su jais negalima pasiekti ligos apimtosios kūno dalies be mirtinai pažeidimo prieinamųjų, sveikųjų kūno audinių.

Šiandien yra keli būdai suduoti tose vietose vėžiui su pagalba atominio gydymo. Vienu tų yra vartojimas virš-galingųjų X-spindulių, kuriuos siunčia 20 milijonų voltų X-ray mašinos. Kitu yra vartojimas nepaprastai veiklaus radioaktyvaus cobaltinio isotope (cobalt 60).

Raportuojantieji daktarai sakė, kad nė viena tų priemonių nepasitikrino kaip "stebuklingas" gydytojas, vienok abiejų yra prisidėję išgelbėti tūlas gyvybes ir yra apstabdę vėžius, kurių nebuvo galima apvaldyti jokiomis kitokiomis priemonėmis. Pavyzdžiui, aštuoni iš 17 lignonų, kurie buvo gydyti virš-galingųjų X-spindulių būdu buvo skaitomi kaip "sveiki" to raporto teikimo metu. Jie tebegyveno, nors po gydymo buvo praėję nuo 18 mėnesių iki penkerių metų. Keturi iš tų 8 lignonų buvo gydomi nuo įsisenėjusių smegenyse navikų, ir jie tebebuvo gyvi, o kiti trys iš tų 8 grupės buvo raportuoti kaip "sveiki" suėjus ketveriems iki penkerių metų po gydymo.

Kitas svarbus atsiekimas atominės medicinos srityje yra pavartojimas radioaktyvių isotope diagnozei vėžio jo ankstyviausiose stadijose. Tie isotope dažnai parodo vėžį pirm galėjimo jį pastebėti bent kuriuo kitu būdu. Tas žymiai padidina galimybę išgydyti.

**Visi tie faktai**, ar jie parodo atominės medicinos pasiekimus ar nepasisekimą, rodo tai, kad čia yra dirva, iš kurios norint gauti viską, ką jinai žada, reikia begalinės daugybės sunkaus darbo, samanaus, ryžtingo tyrimo ir kieto pundo pinigų. Tik tuo būdu toje srityje galės parodyti daugiau ne gy vieną kitą pripuolamą atsiekimą. Mokslininkai turi būti tam išlavinti, laboratorijos sudėtingai ir iškaštingai įrengtos.

Drąsina ir džiugina tas, kad galų gale padaryta pradžia statymu medikališko atominio reaktoriaus Los Angelese, bet tai yra tik pradžia. Darbo neatliksime, jeigu neatmesime pažiūros į atominę mediciną kaip į labai blogą naikinančiosios atominės pajėgos giminaitę.

Iš Federated Press

### Ar Tamsta Nori, kad Būtų:

Garantuota metinė alga, prailginta nedarbo apdrauda, pagerinta senatvės pensija, įvesta valdžios kaštais medikalis aptarnavimas? Jei taip, tai stok į Laisvės Prietelių klubą, nes Laisvė, kartu su kita liaudies reikalus ginančia spauda, kovoja už tai.

# KRISLAI

Nebeigrįs tie laikai  
Visi už vieną  
Pasielgę žmoniškai  
Ne labdaros užduotis  
Lazdų ekspertai

Rašo V-a

United Steelworkers of America, kovojant už algų priedus dirbantiems fabrikuojantiems, neužmiršo ir tų fabrikuojančių štabo. Baltakalniems bendroji priedų suma yra \$29.50 per mėnesį. Imant kategorijomis, 0 klasė gavo \$19.80, o 16-ji klasė — \$48 priedo mėnesiui.

Prieš porą dešimtmečių bojami dar galėdavo raštinių štabą pastatyti prieš šapos darbininkus.

Kailiasiuvių unijos nariai pasipiktinę AFL viršenybės užmojumi prašalinti iš unijos vadovybės 13 žymių narių. Į kurių iš jų pažvelgti, mato vieną žymiausių kovotojų už unijizmą.

Kailiasiuvių unija buvo viena pirmiausių, kuri Amerikoje iškėlė ir per ilgą eilę metų aukštai išlaikė tikrojo unijizmo šūkį: "Visi už vieną, vienas už visus!"

Buvusioji ir dabar esanti apšaukta tokia ir anokia New Yorko laivakrovių unija įvykdė tokį žygį, iš kurio reikėtų pasimokyti visiems. Kai prievarta užkartoji uniją Waterfront komisija atstatė vieną darbininką, sustabdė darbą apie 5,000 darbininkų. Komisija sakė, kad jis buvęs kriminalistas.

Jeigu jis iš tikro tokiu yra nesitaiso, jis turėjo būti laikomas atitinkamoje įstaigoje. Kartą išleistas, jis turi teisę užsidirbti duoną. Nežmoniškai visą amžių kankinti už tai, už ką asmuo jau atbuvo įstatymiška jam skirtą pabaudą. Unijistai teisėtai jį užtarė.

Iš pirminių spaudos pranešimų apie nukentėjusius potvyniuose atrodo, kad nukentėjusieji eiliniai žmonės bus palikti vargai. Kol kas jiems pasiūlyta tik labdarybė.

Raudonojo Kryžiaus ir kitų panašių įstaigų teikiama pirmoji pagalba nelaimėje yra brangintina. Tačiau ji negali nukentėjusių atsteigti į normalų gyvenimą. Čia jau federalės valdžios užduotis. Tam ji užlaikoma, tam mokami taksai. Ji turėtų pagelbėti atsisteigti visiems nukentėjusiems.

Ypatingas pasidalinimas reikėsi Brooklyno konferencijoje, sušauktoje svarstyti jaunimo problemas. Apskrities prezidentas Cashmore, prokuroras Silver ir tūli kiti daug kalbėjo apie reikalą į blogą kryptančiam jaunimui duoti lazdų.

## So. Boston, Mass.

Lietuvių Piliiečių Klubo piknikas gražiai pavyko. Už tai dėkui darbščioms draugėms P. Žukauskienei, H. Žekonienei, Rauplėnienei, Kazlauskieni. Taipgi ačiū Olgai Šukytei-Gram už pastatėlį ir Kalvelienei už sūrį, kurie davė pelno.

Pavakaryje, saulei leidžiantis, visi dainoriai susibūrė, net ir Dr. Jonas Repšys su žmona prisideda. Ir kad jau užtrauks dainelę po dainelės, rodosi lyg net monteliečių pušynėlis nutilęs klausosi. Šauniau skambėjo dainos, negu Lietuvoje, kai susirinkdavome rokiškėnai, panemunelečiai ir kamajiečiai prie Ruopiškio ežero palei pušyną avietyne.

### Tai bent lijo!

Daugelis guodžiasi nepaprasta gausa vandens, kuris padarė daug žalos. Žemesnėse vietose pripildė rūsius, apgriovė stubas. Ir worcesteriškų 29 Endicott gatvėje svetainė - namas apardyta. Sako, nuostolių būsią virš \$10,000.

Vis tiek rugpiūčio 21 d. Meno Sąjungos piknikas įvyko smagus, nors nekuriuos ir sulaukė nuo atvykimo tik viena diena pirm to sustojęs lietus. Daugeliui radosi nenumatytų darbų, kurie nedelsiant turi būti atlikti.

Aist

## Pittsburgh, Pa.

Komitetas Annos ir Steve Devunich pilietybei apginti išleido lapelį. Jame plačiai apsakoma, kuo buvo, kuo dabar yra Devuničiai. Anna buvo atvežta Kana-don 3 metų amžiaus. Steve atvyko jaunystėje. Atėję į metus abu dalyvavo darbininkų ir liaudies judėjimuose čionai ir prieš reakciją jų gimtoje Jugoslavijoje. Gi 1927 m. jie gavo leidimą atvykti į J. V. pastoviam apsigyvenimui ir apsisotojo Pittsburgho priemiestyje.

Devuničiai tuojau po atvykimo pasistengė įsipilietinti. Dėl jų pažangumo, jiems tuomet jau buvo statoma skerspainių, tačiau visoki priekaištai tapo atmesti, jie įsipilietino. Visą laiką uoliai pilietines pareigas ėjo. Vienok 1954 metų gegužės 5-tą pasimota juos nupilietinti. Keisčiausias, kad dabar prieš juos vartoja tuos pat argumentus, kuriuos vartojo pirm davimo

Kitokią nuomonę reiškė James McCarthy, Mr. Esrog ir teisėjas Myles Paige. Jie visi dirba valdinėse ar tautinėse skėstančiam varguomenės jaunimui gelbėti įstaigose. Gerai pažindami gyvenančiųjų skurdynuose sąlygas, jie siūlė tas sąlygas taisyti.

pilietybės.

Susidaręs jiems apginti komitetas pareiškė, jog Anna ir Steve Devunich kovoja apginti ne vien tik savo pilietybę, kurią jie brangina. Jie kovoja ir dėl to, kad Teisdarybės departamento puolimas jų pilietybės stato pavojun teises visų piliiečių, čiagimių ir sve-turgimių.

Atsišaukime prašo: svarstyti jų apgynimą organizacijoje; prašyti kongresmanų atšaukti Walter-McCarran Ak-tą, taipgi prašo aukų apgy-nimo iškašiams.

## Worcester, Mass.

Rekordinis lietus ir baisūs potvyniai; nukentėjo lietuvių įstaiga

Iš priežasties uragano Diane, rugsėjo 18 ir 19 dienomis pylė lietus kaip iš viedro virš 40 valandų be sustojimo. Penktadienį apie pietus mažai kam žinoma upė Blackstone iškilo kaip niekad pirmiau nėra buvę. Webster Square apsėmė 8 iki 10 pėdų. Galima įsivaizduoti, kokioje padėtyje namai ir krautuvės liko.

Biskį į rytus ties Whittall Gugs Co. tos upės tvenkinys pasiliejo skersai Southbridge gatvę ir virš tilto tvoros grūdams vanduo užliejo Holy Cross kolegijos stadijumą. Vanduo veržiasi strimagalviu, viską pagriebęs neša su savimi: pagalius, žoles, bačkas, išversdamas tvoras, kur pajėgia. Būriai žmonių tėjija stebėtiną reginį. Niekas neatsimena, kad būtų buvę kada pirmiau tiek tvaniško vandens.

Ant rytojaus, rugpiūčio 20 d., pasimojau nuvažiuoti į Millbury gatvę, kur randasi lietuviškas biznis. Tai paprastai apie mylia toumo, bet šį sykį turėjau atlikti 20 mylių kelionę pasiekimui minėtos gatvės. Ten tik kaukia pumpos, šalinančios vandenį iš sklepų, krautuvių.

Susitinku Richardą Janulį. Jis sako, kad Lietuvių svetainės klubas, 29 Endicott St., pilnutinai paskendęs vandenyje — vanduo iki lubų arba lygiai su išlaukio užtvėnimu. Apie 2 val. po pietų penktadienį vanduo ūmai prasimušęs iš po grindų, išversdamas jas. Apylinkėj gatvėmis irstosi valtyse.

Lietuvių darbininkų klubui bus dideli nuostoliai.

Kitoje dalyje miesto, kur dirbama didelis projektas pertaisymui Lincoln Sq., pusiaus iškasti tuneliai užlieti vandeniui su maurais. Abelnai Worcesteris turės keiloliką milijonų dolerių nuostolių. Bet iš kitur pranešimai sako, kad ten dar blogiau. Southbridge miestelis atkirstas nuo visokio susisie-kimo apart radijo. Skelbiam, kad tai istorinis potvynis. D. J.



LAISVĖ—LIBERTY  
LITHUANIAN DAILY  
110-12 Atlantic Avenue  
Richmond Hill 19, N. Y.  
Telephone VVirginia 9-1827  
PRICE 5c A COPY

Metai 44-tieji, Dienraščio 36-tieji

## Jungt. Tautų komitetas svarsto nusiginklavimą

Jungtinės Tautos. — J. T. nusiginklavimo reikalų sub-komitetas atidarė sesiją, kad svarstyti, kaip pravesti

New Yorkas. Garsusis britų advokatas D. N. Pritt, buvęs parlamento narys, darbietis, pasveikino Elizabeth Gurley Flynn jos gimtadienio proga.

# L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY  
**The Laisve, Inc.**

Established April 5, 1911

Every day except Sundays, Mondays and Holidays  
110-12 Atlantic Avenue, Richmond Hill 19, N. Y.

President, JOHN GRIBAS

Secretary-Treasurer, WILLIAM CHAPELS

Editor, ROY MIZARA

## SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$8.00
Queens County, per year	\$9.00
Canada and Brazil, per year	\$9.00
Foreign countries, per year	\$10.00

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

# apylinkės žinios

## Vaikų stovyklų vedėjai irgi drąsiai atsikerta

Suėjo ninkai at gija turi vybė įga peršviest, ėjo nuo asonalo nariai drąsiai kerta N. Y. seimelio ko ne už itetui, panašiai, kaip te- rų žmonės atsikirto pra- ū savaitę kongresiniam mitetui. Aktorius Ho- ard da Silva buvo parei- lautas aiškinti, kuriose ovyklose jis dėstė dramą muziką. Jis atsakė, kad i jo reikalas, o ne komite- . Kanadietė slaugė Janet oore atsakė atsakyti, ddel ji atostogavo vienoje kitoje pažangioje sto- vkloje. Kuomet ji atsisa-

ky duoti atsakymus, komi- teto pirmininkas jai primi- nė, kad ji yra padavusi prašymą gauti pilietybės po- pierius. Slaugė Moore atsa- kė, kad ji nenusikalto šiam kraštui ir nejučia, kad ji turi atsakyti apie savo as- meniškų reikalus. Dar bu- vo klausinėtas Efimas Lev- čenko, pirmininkas drau- gijos, kurios nuosavybė yra Arrow farma, atostogų vie- ta, kompozitorius Robert de Cormier, Woodland sto- vyklos muzikalis direktori- us, ir R. Salzmanas, pa- žangus fraternalistas.

## Mirė Elzbieta Mayžis

Rugpjūčio 16-tą mirė Mrs. Elizabeth Mayžis. Laidotu- s įvyko Fresh Pond kremato- rijoje rugpjūčio 19-tą. Pa- to liūdinčias dukteris Ona, zbieta, Hilda, 6 anūkus ir proanūkus. Jiems reikiat- užuojautą.

Paskiausieji keleri velionės venimo metai buvo sunkūs l jos vyro sunkios ligos. Ji iko "stroke." Žmona ry- si jį prižiūrėti namie, ne-

norėdama išleisti jį iš akių dieną nei naktį. O kai po iš- sikankinimo per apie dvejus metus š. m. sausio 15-tą jis mirė, jinaį visą laiką jo gailiai tebeverkė. Poroje gražiai jie buvo išgyvenę 58 su virš me- tus, gražiai įsikūrę. Turėjo namelį Richmond Hill, netoli dienaščio Laisvės, kurią jie abu skaitė per ilgą eilę metų.

Lankančių slaugių asociac- ja Brooklyne skelbia, kad lai- kys specialius kursus būsi- mams motinoms ir būsimiems tėvams šį rudenį. Kursai vyks vakarais.

Į New Yorką atplaukė ke- li Kanados kariniai laivai.

## REAL ESTATE

MASPETH. Parduoda savininkas; naujas 2 šeimų mūrinis namas. Pusiau atskiras. 6 kambariai ir vonia ant kiekvieno lubų; vario vamz- džiai, garo-aliejaus šiluma, gara- džius. Puiki vieta, arti bažnyčių, mokyklų, krautuvų, ir transporta- jos. Prieinama kaina. 57-57 74th St. (arti Grand Ave.) GLENmore 5-5431. (164-171)

New Dorp Beach, S. I. Vasarnamis, labai puikus daržas, medžiai. 1 blokas nuo privatinio beach ir club house. Išmokėjimai. Sauskite: CA. 6-0387—Elgin 1-3363. (165-167)

**MATTHEW A. BUYUS**  
(BUYAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ  
DIREKTORIUS  
426 Lafayette St.  
Newark 5, N. J.  
MARKet 2-5172

**BROCKTON, MASS.**  
60 Metų Sukakties Bankietas  
Rugpjūčio 28 d., Liet. Taut. mo Parke, 1 val. dieną. Rengia Sv. Roko Pašalpinė Draugija šymėjimui savo 60 metų gyvavi- . Nariams pietūs bus veltui, žmonoms tik \$1. Galės ir pa- liniai dalyvauti, pasipirkdami ko rės, išsigerti ar užkasti. Bus ir užika. Kviečia Rengimo Kom.

**Metinis Piknikas**  
Taut. Namų Parke. Rengia osybiės Choras. Įvyks rugsėjo ept.) 4, 5. Pradžia 1 val. dieną. ašomė visus dalyvauti. Kom. (165-166)

**RICHMOND HILL, N. Y.**  
LDS 13 kp. susirinkimas įvyks gsėjo (Sept.) 1 d., 8 val. vakare, perty Auditorijoje, 110-06 Atlantic e. Visi nariai dalyvaukite susi- kime ir pasimokėkite duokles, i rugpjūčio (Aug.) mėnesį netu- ome susirinkimo, tad nepamirš- e užsimokėti duokles. Kom. (165-166)

**PASIRANDAVOJA 3 RŪMAI**  
Pasirandavoja 3 fornišiuoti rūmai, einama kaina. Kreipkitės: Pet- Baktys, 638 Barbey St., Brook- , N. Y.  
Tel. EV. 5-4180  
(164-168)

**TONY'S**  
UP-TO-DATE  
**BARBER SHOP**  
ANTANAS LEIMONAS  
Savininkas  
306 UNION AVENUE  
BROOKLYN, N. Y.  
Gera Patyręs Barberis

**Nesivėlinkite, Laisvės Prieteliai**  
Tuojau pasisakykite, kad stojate į Lais- vės prietelių eilę, jei vienu kartu neišgalite įmokėti metinės duoklės \$50, pasisakykite, po kiek galite mokėti į mėnesį, ir pradėkite darbą.

## HELP WANTED—FEMALE

Merginos-Moterys. Viršaus 18 met amžiaus, kalbančios angliškai. Sa statymo darbas žaislų fabrike. Kreipkitės 9 A. M. 656 E. 133rd St., Bronx GOTHAM PRESSED STEEL CORP. (159-166)

Namų Darbininkė. Mylinti va- kus. Turime ir kitus darbininkus Biznio pora. Gaus nuosavą kamb- rį ir vonia. \$40 į savaitę. Sauskite Hollis 4-1530. (166-168)

## STALŲ PATARNAUTOJOS

Apskritiems Metams nuolatinis darbas. Puikus priedai, ir gera sa- vaitinė alga. Valgis ir uniforma duodama. Oru vėdintos krautuvės. Ligoje pašalpa ir aprauda.

**DIENINIAI IR NAKTINIAI SIFTAI DAUGELYJE VIETŲ**  
Kreipkitės į:  
**HOT SHOPPES MANAGERS**  
Ar į  
**EMPLOYMENT OFFICE**  
1341 G. Street, N. W.  
Washington, D. C.  
Room 200  
**HOT SHOPPES, INC.**  
(166-168)

Mergina ar Moteriškė. Dirbti Ice Cream Parlor ir prie valgių dary- mo. 5 dienos į savaitę. Kreipkitės asmeniškai. Ernst Pruser, 121-13 Liberty Ave., Richmond Hill 19, N. Y. (164-166)

Moteriškė. Iki 45 m., nevedusi. My- linti vaikus. Prižiūrėti 4 m. va- kutį. Atlyginimui gaus puikus namus gyventi Flushing'e ir kuklią algą. Turi būti sveika ir patikima. FL. 3-3889. (165-167)

Abelnam namų darbai moteriškė. Nuosavas kambarys ir vonia. Gra- žūs namai Long Island'e; maloni šeima, 3 vaikai. Guolis vietoje. 3 dienų savaitė, \$40. Turi kalbėti biskutį angliškai. Great Neck 2-9122, arba rašykite Box 824, Room 830, 11 W. 42nd St., N. Y. C. (165-167)

**MERGINOS**  
Reikalingos Prie Pakavimo supjaustyto bekonos.  
**WHITE PACKING CO., INC.**  
349 Reid Ave., Brooklyn.  
(165-167)

## MALE and FEMALE

Namų Užlaikymui Pora. Dieninei mokyklai gražioje vietoje užmies- tyje, gražus kambarys ir maudynė. Turi būti sveiki ir turėti gerus paliudijimus ir suprasti biskį an- gliškai. Lyric 2-7080. (159-166)

Vyrai ir Moterys. Pilnam ar daliai laiko. Pardavinėti aukštos klasės šėrus ir bonus. Duosime vietas, gausite gerą komišną ir pilną ko- operaciją.

**GIBBS & CO.**  
Park Bldg., Worcester, Mass.  
Pleasant 7-7491  
(162-168)

## BUSINESS OPPORTUNITIES

Parduoda savininkas (iš priezas- ties mirties šeimoje). Mid-Manhat- tan Cosmetics Mfg. Įstaiga (Isteig- ta 32 m.). Pilnai įtaisyta. Puiki progą patyrusiam vaistininkui. Dėl greito pardavimo tikėtai \$6000. Sauskite AL. 4-9895 ar EV. 2-8561. (166-172)

Kiek vėsiau, sausesnis oras